

Toe meneer P. Brink haastig op die Jan Smuts-lughawe aangejaag kom nadat die vliegtuig reeds moes vertrek het, was dit 'n aansienlike verrassing vir 'n paar mense vir wie verrassings op hierdie tydstip nie baie welkom was nie. En meneer P. Brink het ook nie geweet waarvoor hy hom inlaat nie. Hy het ook nooit kon droom watter belangrike rol 'n vrou se buustelyfie kan speel nie—afgesien van die doel waarvoor hierdie kledingstuk gemaak is. Hy sou nog lang draaie ry, groot gevare in die gesig staar en deur ysig koue waters gaan voordat hy aan die end van hierdie drama sou kom.

DIE GEVLEUELDE FORTUIN

deur

MEIRING FOUCHÉ



Uitgegee deur
PRONKBOEKE
POSBUS 972, JOHANNESBURG
1961

INHOUD

Hoofstuk				Bladsy	
1.	Mnr. P. Brink				7
2.	'n Nuwe Koers				15
3.	Rewolwer teen die Kop				25
4.	Tronk toe				33
5.	Fabel se Plan		in the second		45
6.	Wit Kranse van Dover				55
7.	Die Professor tree op				67
8.	Gevaar in die Nag				77
9.	Kaai Nommer Ses				87
10.	Die Water is Koud				98

HOOFSTUK 1

MNR. P. BRINK

DEUR die hoofsaal van die Jan Smuts-lughawe weergalm die aankondiging hard en duidelik: "Sal passasiers vir die vlug na Brittanje hulle asseblief gereed hou."

Hulle wat wag om met die groot Boeing van die Suid-Afrikaanse Lugdiens op die lang vlug na Brittanje te vertrek, begin nader staan na die uitgang. Die motore van die groot vliegtuig was al 'n slag aangeskakel en hulle wat moet vertrek, verkeer nou in 'n toestand van skerp afwagting. Groepies familielede staan in die groot saal rond. 'n Paar laaste woorde word vinnig gepraat. Daar is 'n hele aantal mense in die groot saal want die Boeing dra byna 'n vol vrag passasiers.

Toe kom daar die volgende aankondiging en dit is ewe duidelik. Hulle wat daarna opgelet het, besef dat dit nou die derde maal is dat hierdie aankondiging gedoen word. "Sal meneer P. Brink hom asseblief onmiddellik kom aanmeld. Ons roep meneer P. Brink. Die vliegtuig na Brittanje is op die punt om te vertrek. Meneer P. Brink

asseblief."

Daar is iets dringend en iets ergerliks in die stem van die vrou wat die aankondiging doen. Hulle wat wag om te vertrek, voel ook ergerlik teenoor meneer Brink. Waarom moet party mense altyd laat wees? Veral wanneer 'n mens op 'n lang vlug soos hierdie moet vertrek. Dan is dit tog te verstane dat jy jou betyds gereed moet maak. 'n Paar oomblikke daarna kom dieselfde aankondiging weer.

"Meneer P. Brink moet hom nou asseblief onmiddellik kom aanmeld."

In sy kantoor sit die superintendent van die lughawe ongeduldig. Wat sou nou weer van die man geword het?

Dit maak hom altyd ergerlik as passasiers wat dringend wil vlieg, afgewys moet word ter wille van persone wat dan op die ou end tog nie hul opwagting maak nie. Soos hierdie meneer Brink. Hier is 'n hele lys van mense wat plek gesoek het vir vanaand. Maar hulle moes geweier word en hier daag al weer een nie op nie.

Toe die telefoon lui, steek die superintendent onmidde-

lik sy hand daarna uit.

"Dit is die Suid-Afrikaanse speurdiens hier," hoor hy oor die draad. "Vertraag asseblief die Boeing wat oor twee minute na Brittanje moet vertrek. Dit mag nie sonder meneer P. Brink vertrek nie."

"Nou waar is meneer P. Brink?" vra die superintendent uit sy humeur. "Kan hy nie sorg dat hy betyds is nie?"

Die man aan die ander kant lag kortaf. "Dit spyt ons dat ons u moeite aandoen, maar hy behoort nou enige oomblik daar te wees. Sal u ons die guns doen en die vliegtuig vertraag?"

"Ek hou nie daarvan nie," sê die superintendent,

"maar ek sal nog 'n rukkie wag."

Hy kan hoor dat die man wat daar praat, 'n man met gesag is. Toe kom die stem weer van anderkant af: "Nog iets, meneer die superintendent: die feit dat ons u gevra het om die vliegtuig te vertraag, moet u asseblief geheim hou. Is dit afgespreek?"

"Nou goed," sê die superintendent. "Ek sal nie daarvan

praat nie."

"Baie dankie," sê die stem van anderkant af. "Ons sal later aan u verduidelik waarom dit so noodsaaklik is dat meneer P. Brink hierdie vlug moet meemaak."

Die superintendent stap dadelik uit en gaan na die besprekingslokaal. "Ek het vir jou goeie nuus," sê hy vir die besprekingsbeampte. "Meneer P. Brink is op pad.

Nog net so effens geduld gebruik."

Die besprekingsbeampte kyk op sy horlosie. "Dit lyk vir my," sê hy, "dat party mense chronies stadig is. Hulle is altyd laat vir alles. Ons het ander werk om te doen, maar nou moet ons wag op meneer Brink."

Die superintendent glimlag. Toe draai hy om en stap

met sy hande agter sy rug na die ingang van die groot gebou. Dit is net toe hy daar aankom, dat die huurmotor met skreeuende bande stilhou. 'n Man spring uit. Hy is 'n opvallende kêrel—lank, lenig, kragtig gebou en donker. Hy het 'n pikswart bokbaardjie en hy is netjies geklee. Hy het 'n kamera oor sy skouer en 'n vietse hoedjie op sy kop.

"Is u meneer Brink?" vra die superintendent.

"Ja," antwoord die lang man en hy is klaarblyklik baie haastig.

"Ons wag op jou, meneer Brink. Die vliegtuig moes

al twee minute gelede vertrek het."

"Dit spyt my," sê die lang man. "Ek is vertraag." Toe haas hy hom na die besprekingslokaal en die huurmotorman bring sy bagasie.

Die superintendent kyk na hom en hy weet meteens dat hy nie 'n gewone man is nie. Daar is iets buitengewoons aan hom—aan sy stem, aan sy oë en aan sy

hele houding.

'n Humeurige besprekingsbeampte handel gou meneer P. Brink se sake af, oorhandig aan hom sy kaartjie en toe stap meneer P. Brink met klappende hakke na die groep passasiers wat daar by die uitgang saamgedrom is.

Weer kom daar 'n aankondiging en die passasiers beweeg na die uitgang. Hier en daar word nog haastig gegroet. Toe tou hulle na die groot vliegtuig wat wag.

Meneer Brink is heel agter. Hy bestyg die vliegtuig heel laaste. Hy gaan sit in die heel agterste sitplek.

Die trapleer word weggeneem, die deur word toegemaak en toe dreun die groot motore op. In 'n ommesientjie is daar 'n beweging. Meneer Brink haal sy hoed af, asook sy kamera. Toe sit hy agteroor teen die sagte sitplek en kyk na die ander passasiers. Hiervandaan sien hy net hul koppe en niks meer nie. Dit is die gewone mense wat vlieg. 'n Aantal vroue, 'n aantal mans; party jonk en party oud, party aantreklik en party nie so aantreklik nie. Daar is ook 'n stuk of wat opgeskote kinders.

Meneer Brink kyk met aandag na die lugwaardin. Sy is donker, aantreklik en intens. Sy beweeg met 'n mooi

vroulike grasie en haar bevele aan die passasiers is sag

en tog baie duidelik.

"Nie nou rook nie, die veiligheidsbande vas." So lig sy hulle in onderwyl sy met die paadjie langs beweeg. Sy is groot en sterk gebou, maar daar is niks grof aan haar nie. Haar uniform pas perfek en die klein pet laat haar baie aantreklik lyk. Haar swart hare skitter onder

die lyne van die pet.

Toe sy eindelik by meneer P. Brink uitkom, kyk sy 'n oomblik aandagtig na hom. Die meeste vroue kyk aandagtig na meneer P. Brink, want hy is 'n opvallende en aantreklike man. Daar is krag en adel op sy gesig. Endie bokbaardjie wat so netjies versorg is, laat hom lyk soos 'n edelman of soos 'n diplomaat of iets van dié aard. Hy lyk heeltemal anders as die gewone man wat 'n mens op straat teëkom. Die lenigheid van sy liggaam verberg 'n sluimerende krag en sy oë kan so skerp vonkel.

"Jy was laat, as ek my nie misgis nie, meneer Brink?" sê die lugwaardin. Hy glimlag en sy tande skitter. Sy

oë lag teenoor haar.

"Ek is altyd laat vir alles," sê hy. "'n Slegte gewoonte,

nie waar nie?"

"Bepaald 'n slegte gewoonte as 'n mens daardeur 'n

groot vliegtuig vertraag."

"Ja, ek stem saam," sê meneer Brink. "Ek stem volkome saam. Dit spyt my. Maar ons is darem nou aan

die gang, nie waar nie?"

"Ons behoort nou al in die lug te gewees het," sê sy lig berispend, en sy verbaas haar dat meneer Brink met soveel konsentrasie na haar kyk. Dit laat haar lig bloos

en sy draai onmiddellik van hom af weg.

Die groot vliegtuig het sy aanloopbaan bereik waarvandaan hy moet opstyg. Toe dreun die motore harder en almal word bewus van die sneller beweging. Die aarde sing onder hulle en toe voel hulle hoedat hulle die grond verlaat.

Meneer Brink kyk na die mooi heupe van die lug-

waardin, hy kyk na haar grasieuse beweging.

In alle opsigte 'n treffende meisie, dink meneer Brink.

Sy beweeg weer met die paadjie op in die rigting van die stuurkajuit en hy wy geen verdere aandag aan haar nie. Hy sit regop en hy begin die passasiers deurkyk. Hy kan net hul koppe sien en omdat hy heel agter sit, kan hy die meeste se gesigte natuurlik nie sien nie. Hier en daar kan hy 'n profiel raaksien, maar dit is al.

Meneer Brink steek sy hand in sy binnesak. Hy haal sy sakportefeulje uit. Toe kyk hy na die foto wat daarin sit. Dit is 'n kop-en-skouers-foto van 'n korterige, gesette man. Nie baie oud nie en met baie opvallende gelaatstrekke. Hy het ruie swart wenkbroue, sy oë is aan die klein kant, sy voorkop is smal en sy hare is dig en swart. Daar is geen onderskeidende tekens aan sy gesig, soos byvoorbeeld 'n litteken of iets van die aard, nie.

Meneer Brink kyk 'n hele tyd nadenkend en baie aandagtig na die foto. Toe maak hy sy sakportefeulje toe en steek dit weer in sy sak. Hy weet nou baie goed hoe die

man lyk.

Hy weet ook wat sy naam is. Sy naam is meneer Paxanos, 'n Griek van geboorte. Meneer Brink weet ook dat meneer Paxanos omtrent vier jaar gelede 'n

Suid-Afrikaanse burger geword net.

Toe begin meneer Brink weer na die passasiers kyk. Voor, naby die stuurkajuit, sit 'n man aan die paadjie se kant, sy hare is gitswart, sy nek is dik en sy mond is aan die groot kant. Dit het meneer Brink netnou waargeneem toe die man sy kop gedraai het om met die lugwaardin te praat.

Die donker man sit nou baie stil. Hy leun effens agter-

oor teen die sagte kussing en sy bene is gekruis.

Meneer Brink is seker dat daardie man meneer Paxanos is. Daar kom 'n eienaardige gewaarwording deur hom. As dit meneer Paxanos daardie is, sal hierdie miskien 'n baie interessante reis word. Veel interessanter as wat meneer Brink verwag het. Brink teenoor Paxanos.

Watter soort man sou die Paxanos wees? Hy sal hom beter moet leer ken. Meneer Brink voel weer in sy binnesak. Hy haal daar 'n stuk papier uit. Dit is 'n uitknipsel uit 'n koerant—'n uitknipsel met groot, swaar opskrifte. Dit vertel die verhaal van 'n groot diamantdiefstal in Johannesburg. Dit vertel hoedat die kosbaarste diamante van 'n diamantslyper op die een of ander wyse uit sy brandkas verwyder is. Die waarde daarvan word geskat op honderd-en-veertigduisend rand. Meneer Brink lees die berig aandagtig en toe hy dit eindelik opvou, laat hy sy gedagtes gaan.

Honderd-en-veertigduisend rand se diamante. Dit is 'n boel geld en dit is 'n boel diamante.

Hy wonder hoe slim meneer Paxanos is. Hy wonder of meneer Paxanos die vaagste idee het dat hy op hierdie oomblik dopgehou word. Waarin kan 'n mens honderden-veertigduisend rand se diamante verberg? In die klein tas wat meneer Paxanos saamgebring het? Of sou dit miskien in sy bagasie wees? Sou meneer Paxanos weet dat wanneer hierdie Boeing op die Londense lughawe neerstryk, vier speurders van Scotland Yard daar sal wag? Kan meneer Paxanos so 'n skaap wees dat hy so iets nie verwag nie?

Nee, hy weet dit, dink meneer Brink. Meneer Paxanos weet wat vir hom wag op die Londense lughawe. Hy weet wat daar op hom wag wanneer hy deur die doeanebeamptes ondersoek moet word.

Wat sou meneer Paxanos dan met die diamante gemaak het? Hulle is op hierdie vliegtuig, so dink meneer Brink, maar hy het nie die vaagste idee van waar hulle kan wees nie.

Hy kyk weer deur die venster na die skittering van sterre en na die soliede duister onder hulle. Hy dink aan die maniere waarop mense al diamante versteek het. In die houtstele van beitels, in lewer wat vir honde gevoer is, in die bekleedsel van motors, in die brandstoftenks van motors, in deeg, in sigaretdose . . . So kan hy aanhou tot in die oneindige. Mense het al die oulikste planne bedink om diamante te vervoer.

Aan watter plan sou meneer Paxanos gedink het? Is hy slimmer as al die ander? So dink meneer Brink terwyl die vliegtuig voortdreun deur die nag. Hy kan sien dat meneer Paxanos nou rustig teen die kussing leun. Dit lyk asof die man 'n bietjie wil slaap.

Dit het stil geword in die vliegtuig. Almal is rustig. Een slaap, een sluimer net, die een lees en nog 'n ander sit maar net en luister na die dreuning van die motore.

Mencer Brink herleef die gesprek wat hy gevoer het met kaptein Jan de Villiers van die diamantafdeling van die S.A. speurdiens. Kaptein De Villiers het ure met meneer Brink deurgebring. Hom vertel van 'n wêreldwye netwerk van diamantsmokkelaars wat jaarliks duisende rande se diamante uit Suid-Afrika smokkel. Die diefstal diefstal in Johannesburg is maar deel daarvan. Kaptein De Villiers het vertel hoedat hulle die net vaster en vaster om meneer Paxanos getrek het. Hulle weet nie eens of dit sy naam is nie. Hulle het 'n speurder as straatfotograaf vermom en so het hulle meneer Paxanos stilletjies afgeneem. Op grond van sekere inligting het hulle afgelei dat meneer Paxanos in hierdie dae per vliegtuig uit Suid-Afrika sou vertrek. Hulle het nie geweet watter dag nie en hulle het nie geweet watter uur nie. Daarom het hulle 'n speurder byna permanent by die Jan Smutslughawe gehou. Hy moes alle passasiers noukeurig beskou en hulle laat weet. Vanaand het die speurder uitasem opgebel dat meneer Paxanos gekom het. Dat meneer Paxanos 'n kaartjie het vir die vlug na Brittanje.

Waarom dan meneer Brink kies om saam met meneer Paxanos te vlieg? Waarom nie iemand anders nie.

Bloot omdat meneer Brink goed is. Beter as die meeste. 'n Dodelike agtervolger en 'n man met 'n kop soos min. En ook omdat meneer Brink onbekend is.

Kaptein Jan de Villiers het afgelei, en 1eg afgelei, dat meneer Paxanos vir meneer P. Brink nog nooit in sy

ganse lewe gesien het nie.

Daarom sit meneer Brink nou in hierdie sitplek in die dreunende Boeing. Daarom sit en kyk hy na meneer Paxanos. Hy hou ál sy bewegings dop, hoewel hy nie veel van die man kan sien nie, want hy sit ver en hy sit met sy rug na meneer Brink.

Meneer Brink leun agteroor en sluit sy oë. Hy begin

dink. Hy dink aan situasies en moontlikhede. Hy neem alles in aanmerking. Hy redeneer van 'n kant af. Meneer Paxanos is seker nie so dwaas om honderd-en-veertigduisend rand se diamante aan sy liggaam te probeer versteek nie. Hy is seker ook nie so dwaas as om dit in sy portefeulje te hou nie. In sy bagasie miskien? Nee, so elementêr sal meneer Paxanos nie wees nie. Meneer Paxanos pas in by 'n wêreldwye organisasie as smokkelaar. Hy sal nie iets dwaas doen nie.

En tog, dink meneer Brink, sal meneer Paxanos iets miskien baie eenvoudig en baie doeltreffend doen. Iets totaal onverwags. Hy sal die stene hou op 'n plek waar geen mens dit ooit sal verwag nie. Want meneer Paxanos is nie 'n gewone man nie. Hy is 'n hoogs buitengewone man. Dit weet meneer Brink. En hy weet dat 2s hy iets met meneer Paxanos wil uitvoer, hy hare op sy tande sal moet hê. Hy sal sy kop moet gebruik soos hy dit nog

base selde gebruik het.

Langs meneer Paxanos sit nog 'n man. Hy het 'n skerp gesig en krullerige bruin hare. Hy is skraal en onopvallend. In sy oë is 'n soort opstandigheid, so asof hy 'n

grief teen die hele wêreld het.

Meneer Brink is eintlik nie van die man bewus nie. Hy sien net die top van sy hare bo die sitplek uitsteek. Maar hy weet nie eens wie die man is of waarheen hy gaan nie. Seker ook maar na Brittanje. In elk geval, hy dink nie eens aan die man nie. Tog is dit hierdie man wat op hierdie oomblik 'n boodskap aan meneer Paxanos oordra.

Hy doen dit op 'n eienaardige manier. Hy praat nie met meneer Paxanos nie. Hy het 'n sigaretdosie uitge-

haal en met 'n inkpotlood skryf hy iets daarop.

Toe meneer Paxanos dit lees, kom daar 'n skok deur hom. Hy ruk die sigaretdoos uit die man se hand en lees noukeurig wat daar staan. Toe gee hy dit stadig terug en kyk na die man langs hom.

"Is jy seker," vra meneer Paxanos sag en baie ver-

sigtig.

Die skraal man met die krullerige hare maak nie eens sy mond oop nie. Hy knik net en in sy oë kan meneer Paxanos sien dat wat die man daar geskryf het, die waarheid is.

Meneer Paxanos voel 'n byna onkeerbare drang om om te kyk. Maar hy sien die waarskuwing in die oë van die man langs hom. Toe besluit hy om liewer nie nou om te kyk nie; om sy tyd af te wag.

Meneer Paxanos vat sy hande saam, leun agteroor en sluit sy oë. Nou is dit vir hom die tyd om te dink. Nou is dit vir hom die tyd om 'n plan te maak. In sy lewe was hy al baie maal in situasies soos hierdie. Gevaarlike situasies. Situasies waar daar oënskynlik geen ontsnapkans is nie. Hy dink en hy dink.

'n Halfuur daarna weet meneer Paxanos wat hy moet doen. Hy het 'n plan in sy kop gereed. 'n Fantastiese en gevaarlike plan. Maar dit is die enigste plan.

Daarom leun meneer Paxanos oor, druk teen die man langs hom en beduie vir hom dat hy met hom wil praat. Die skraal man leun ook nader en toe begin hulle gesels. Fluisterend maar dringend.

En meneer Brink? Hy merk dit nie op nie want ook hy het aan die sluimer gegaan . . .

Hoofstuk 2

'N NUWE KOERS

In sy verbeelding sien meneer Paxanos, die Griek, 'n landkaart voor hom en op daardie landkaart sien hy 'n ligpunt. Hy sien dit so helder asof daar werklik 'n landkaart voor hom hang. Hy kyk op sy horlosie. Toe die lugwaardin weer 'n slag verbykom, vra hy haar iets. Sy praat 'n paar oomblikke met hom en toe kyk meneer Paxanos weer op sy horlosie.

Hier van agter af, sien meneer Brink dit alles raak. Hy

sien dit met sy nou oë raak.

Na 'n rukkie sien hy nog iets. Hy voel nou nugter en

hy is weer bewus van sy omgewing want hy het 'n hele

ruk geslaap. Hy voel fris en lus vir aksie.

Daarom kyk meneer Brink met belangstelling na die man wat langs meneer Paxanos opstaan en na die stuurkajuit gaan. Hy draai die deur oop, gaan binne en druk die deur agter hom toe.

Die lugwaardin het weer verbygekom na haar klein

lokaal hier in die agterkant van die vliegtuig.

Meneer Brink kyk na meneer Paxanos en hy wonder waar hulle nou presies is. Hy skat dat hulle reeds oor

Rhodesië gevlieg het want die Boeing is vinnig.

Aanvanklik is meneer Brink nie so seker van 'n nuwe indruk nie. Hy verbeel hom maar dat hy hom dinge wysmaak. Tog het hy die duidelike indruk dat hulle van koers verander het. Dit voel vir hom asof hulle 'n lang draai gemaak het en dat hulle nou half in 'n noordweswaartse rigting vlieg. Hy kyk vinnig uit, maar dit is nodeloos. Dit is nog te donker om iets op die grond uit te ken en daar is natuurlik geen landmerke in die lug nie. Hy het nou nie na die sterre opgelet nie, anders kon hy dalk 'n denkbeeld gehad het van wat nou aangaan.

Meneer Brink sit regop. Hy kyk om hom heen. Hy sien dat 'n man byna reg teenoor hom ook wakker geword het. Of miskien was hy nog die hele tyd wakker.

Ook hy sit regop.

Die man kyk na meneer Brink en hy kyk na die man. "Verbeel ek my dit of het ons van rigting verander," vra die passasier.

"Ek sit nou net met dieselfde indruk," sê meneer Brink. "Wat laat u dink dat ons van rigting verander het?"

"Ek kon voel dat die vliegtuig draai," sê die passasier. "Ek het nie geslaap nie. Ek sit al die hele tyd na die sterre en kyk. Dit is vir my duidelik dat ons na links gedraai het."

"Dan is dit seker so," sê meneer Brink.

"Maar waarom?" vra die passasier. "Dit is tog nie ons koers nie."

.. Nee, ons koers is noordwaarts. Dalk sal die lugwaardin vriendelik genoeg wees om ons te sê wat wat is."

Hy staan op en gaan na haar klein lokaal. Sy is blyk-

baar besig om vir haar 'n koppie kakao te maak.

"Verskoon my," sê meneer Brink. "Maar ek het die indruk dat ons van rigting verander het. Of maak ek 'n fout. Ons sou graag wou weet. Hier is nog 'n passasier wat dieselfde indruk het. Kan u miskien die loods gaan

"Met plesier," sê sy, kom by hom verby en stap met die

paadjie op na die kajuit.

Toe die lugwaardin na 'n rukkie weer haar verskyning maak, is daar iets aan haar gedrag wat meneer Brink tref. Hy sien dat sy die deur van die kajuit vinnig agter haar toe maak en dat sy enigsins uit die veld geslaan lyk. Sy het bleek geword en haar oë is blink. Sy huiwer 'n oomblik by die deur, toe kyk sy na meneer Paxanos en toe kyk sy na meneer Brink. Sy kom stadig met die paadjie afgestap. Dit lyk asof sy dit op haar senuwees het.

Tussen meneer Brink en die ander passasier kom sy

"Die kaptein van die vliegtuig deel mee," sê sy, "dat ons van koers verander het."

"Van koers verander het?" vra meneer Brink. "Is daar

fout? Is daar 'n fout met die vliegtuig?"

"Ons vlieg na Leopoldstad in die Kongo," sê die lug-

waardin reguit en sonder 'n sweem van emosie.

"Na Leopoldstad?" vra meneer Brink. "Maar waarom? Leopoldstad is tog nie op ons roete nie. En buitendien wil ek nie nou daar begrawe wees nie."

"Dit is ongehoord," sê die ander passasier. "Totaal

ongehoord. Wat is die rede daarvoor?"

"Ek het die kaptein nie gevra wat die rede is nie," antwoord die lugwaardin. "Ek is nie veronderstel om sulke dinge te vra nie. Ek neem aan die kaptein van die vliegtuig het goeie rede waarom hy koers verander het na Leopoldstad."

"As ek my nie misgis nie," sê meneer Brink, "dan het die passasiers van hierdie vliegtuig minstens die reg om